

STUDIJSKA
KNJIŽNICA
V CELJU

0588/1970

Celje - skladišče
D-Per

III 19/1971

COBISS

merx Vestnik

LETO VII. ST. 1 ♦ CELJE, JANUAR 1970 GLASILO KOLEKTIVA

V naših časopisih pa tudi v tisku gospodarskih organizacij zasledimo le poredko članke, v katerih bi bilo govora o delu večjih družbenih organizacij, ki so z gospodarstvom našega mesta močneje povezane. Jubilej ob 50-letnici Olepševalnega in turističnega društva Celje pa je priložnost, da o tem zapišemo nekaj besed. S podjetjem Merx je Olepševalno in turistično društvo še posebej povezano, saj ima v najem gostišče na Starem gradu, ki ga je pred 10 leti zgradilo to društvo, ki tudi skrbi že vsa povojna leta za izletišče Stari grad. Pa tudi sicer obstoja določeno sodelovanje na področju trgovine, propagande in predvsem gostinstva. Bolj ko se širi gostinska dejavnost, tesnejši bodo stiki med podjetjem Merx ter našim društvom. Zaradi tega, pa tudi sicer je prav, če člani delovne skupnosti podjetja Merx spoznajo naše društvo in njegovo dejavnost.

Olepševalno in turistično društvo je bilo ustanovljeno 26. 2. 1920, obstojalo pa je že prej, saj segajo začetki organizirane olepševalne in turistične dejavnosti v našem mestu v l. 1871, ko je bilo ustanovljeno na pobudo takratnega celjskega župana nemško olepševalno društvo. Med obema vojnama je naše društvo skrbelo predvsem za nasade in lep izgled našega mesta in je v tem obdobju vzdrževalo mestni park ter vse mestne nasade. Imelo je svojo vrtnaritjo ter dva plačana vrtnarja, zdaj že oba pokojna mojstra, Jelovška in Zupanca. Prirejalo je številne zabavne prireditve, plese, koncerte, najbolj pa so slovele maškerade, za katere so vedeli po vsej Sloveniji. Izdali so tudi več razglednic, 2 prospekta ter ustanovili turistični urad, ki je delala v istih prostorih kakor celjska podružnica takratnega jugoslovanskega turističnega podjetja Putnik, v paviljonu pred postajo, ki ga je zgradilo naše društvo in ki je danes prodajalnica vozovnic avtoturističnega podjetja Izletnik. Uspešno je bilo predvojno sodelovanje s trgovci, hotelirji in gostinci ter občino. Številni društveni predlogi za razvoj turizma so uspeli na društveno pobudo. V obdobju med obema vojnama so se v društvu najbolj angažirali Jože Pelikan, Slavko Zorko,

TURISTIČNO DRUŠTVO IN PODJETJE „MERX“

(Misli ob 50-letnici Olepševalnega in turističnega društva Celje)

Alojz Rihteršič, Ivo Subić, Adolf Pfeifer, ing. Blaž Pristovšek, Anton Lečnik in še nekateri. Od teh agilnih odbornikov sta danes živa samo še znani celjski fotografski mojster Jože Pelikan ter Slavko Zorko.

Po vojni je društvo pričelo z delom že l. 1945. Prvi povojni društveni predsednik je bil Anton Lečnik, nato pa so bili predsedniki Zmago Likar, Adolf Sadar in Riko Presinger. Od l. 1952 pa predseduje društvu Rado Jenko.

V povojnih letih je doseglo društvo izredne uspehe. Najprej se je angažiralo za razna obnovitvena in olepševalna dela ter je poleg številnih cvetličnih nasadov obnovilo vodni stolp v Razlagovi ulici ter celotno okolje, vključeno z Razlagovim trgovom. Pričelo je z obnovo Starega gradu, kjer je saniralo poškodbe, ki jih je povzročil čas ter bombe, ki so padle na grad med vojno. Po najnujnejših obnovitvenih delih je bil saniran Friderikov stolp, nato pa je zgradilo društvo še restavracijo, ki jo ima sedaj v najemu podjetje Merx. Društvo prireja vsako leto številne izlete za svoje člane. Izletov je bilo doslej že 112 s skupno 5980 udeleženci. Posebno poglavje društvene dejavnosti so prireditve, ki jih pripravi društvo vsako leto deset. Doslej so se zvrstili koncerti vseh večjih jugoslovanskih zabavnih orkestrrov, nastopi pevcev zabavne glasbe številne maškerade, folklorne in operne predstave, valčkovi večeri,

tombole, promenadni koncerti itd. Na teh prireditvah je bilo okoli 100.000 obiskovalcev. Po vojni je izdalo društvo šest prospektov Celja v skupni nakladi 12.000 izvodov, pet raznih turističnih publikacij, 70.000 razglednic, že 10 let pa vsaj dvakrat letno izhajajo društveno glasilo Lepo mesto, ki ima naklado blizu 5.000 izvodov. Društvo ima tudi svoj lasten informacijski urad, kjer so na voljo vsakovrstne turistične informacije, spominki ter časopisi in revije.

Najvažnejša društvena dejavnost pa je vsekakor iniciativa, da bi se v Celju turizem uspešno razvijal ter da bi bilo Celje lepo mesto. Na tem področju je društvo samo marsikaj storilo, še več pa je predlagalo in dalo pobud ter je danes v Celju činitelj, mimo katerega ni moč razvijati turizma in urejati našega mesta.

Ko pišemo te vrstice, izražamo zadovoljstvo, da smo lahko prispevali ta članek za glasilo podjetja Merx. Želimo si, da bi bilo sodelovanje med našim društvom in podjetjem Merx v bodoče še bolj plodno, koristno in uspešno, podjetju Merx pa, da bi uspešno nadaljeval svoj razvoj.

Prav je tudi, če zapišemo, da smo lahko v Celju zadovoljni z izredno lepim razmahom trgovine, kar velja še posebej za Veletrgovsko, gostinsko-turistično in proizvodno podjetje »MERX«.

Prof. Zoran Vudler

Kako so se gibale cene

V lanskem letu smo imeli vse mesece cene za 11% nad višino v letu 1969 in tako je za leto 1970 obveljalo povečanje cen za 11,4%. V vsej državi je bilo pa povečanje manjše, namreč za 9,6%. Pri obeh je ta stopnja povečanja nad ugotovitvami za leto 1969, ko so se v naši republikli cene povečale za 8,9%, v SFRJ za 7,3%.

Najbolj so se povečale cene za živila, kar je navadno vsako leto. Toda v letu 1970 je prišlo še do naglega povečanja cen za industrijske izdelke in zato je skok cen v tem letu višji. Ukrepi za zaustavitev cen v novembru niso pokazali nobenega uspeha, pač pa se je v decembru videla manjša podražitev, medtem ko je bilo povečanje cen v decembru druga leta večje. Za december torej velja, da so stabilizacijski ukrepi preprečili hitro dviganje cen, čeprav dviganja niso mogli povsem zaustaviti.

Bolj kot cene v trgovini so se lani povečale cene v gostinstvu, namreč za 16%. Ta velika podražitev je bila v glavni sezoni, proti koncu leta je bilo sprememb v gostinskih cenah. Najbolj se je v gostinstvu podražila hrana, najmanj pa alkoholne pijače.

Najbolj opazen je bil v lanskem letu dvig cen za industrijske izdelke v tovarnah. Te cene so se povečale približno tako kot cene v trgovini, toda lansko povečanje je bilo v primerjavi s prejšnjimi leti izredno visoko; namesto povečanja za 3%, kakor je bilo prejšnja leta, je bilo lansko povečanje štirikrat močnejše.

Živiljenjski stroški so se v letu 1970 povečali za 11,3% v vsej državi za 10,6%. Tudi pri tem je bilo največje povečanje pri hrani, ki se je v Sloveniji podražila za 14,2%, najmanjše pa je povečanje pri stanovanjskih najemninah in komunalnih storitvah, kjer odpade to povečanje v višini 5,7% na komunalne storitve, kajti najemnine so z administrativnim ukrepom ostale na isti višini.

Imamo že vse podatke o cenah za leto 1970 in leto se je končalo s povečanjem cen za 11,4%, medtem ko je bilo povečanje v letu 1969 za 8,9%. Potek cen je bil v letu 1970 podoben kot leto prej, samo da so bile cene nekako po 11% nad prejšnjim letom. Sicer pa ni bilo razlik v nihanju, kar pokaže podatek, koliko smo bili konec vsakega meseca nad letom prej. Če vzamemo enako razdobje v letu 1969 kot vrednost 100, so bili indeksi v letu 1970:

Razdobje	Indeksi cen na drobno v letu 1970
Januar	111,2
Januar-februar	110,3
Januar-marec	110,1
Januar-april	110,3
Januar-maj	110,8
Januar-junij	111,1
Januar-julij	111,2
Januar-avgust	111,4
Januar-september	111,6
Januar-oktober	111,6
Januar-november	111,5
Januar-december	111,4

Ker je potek zelo enakomeren, ni bilo težko napovedati letošnjih cen in povečanje za 11,4% ali 11,5% smo pričakovali že vse zadnje mesece. Ukrep o zadržanju cen se je v decembru pokazal učinkovit v toliko, da ni dopuščal običajnega decembrskega skoka cen in čeprav so bile v decembru cene najvišje v vsem letu, je bilo povečanje od novembra za 0,6%, torej znatno manjše, kot med oktobrom in novembrom. V razdobju november na december 1969 je bilo povečanje za 1,5%, letos oziroma v letu 1970 pa je bilo znatno manjše. Ker je vsako leto decembra zelo velik dvig, letos pa je bil v primerjavi z drugimi meseci manjši, je v tem videti vpliv stabilizacijskih ukrepov, ki so torej v neki meri zadržali večanje cen. Večanja sicer niso preprečili, toda zadržali so ga. Pri industrijskih izdelkih pri proizvajalcih, kjer so bile zadržane vse cene, je bilo od novembra na december povečanje za 0,3% torej povečanje kljub odloku o zadržanju cen, vendar je z navedeno višino povečanje v okviru tistih počasnih dviganj industrijskih cen, kakor smo jih opazovali prejšnja leta.

V vsej državi je povečanje cen manjše. Cene na drobno, to so cene v trgovini, so se v letu 1970 povečale za 9,6% to je za 2 točki manj kot v Sloveniji. Razlika je v letu 1970 večja, kot je bila leto prej, kajti v Sloveniji je bilo povečanje cen v letu 1969 za 8,9%, v letu 1970 za 11,4%, v SFRJ je bilo leta 1969 povečanje za 7,3%, v letu 1970 za 9,6%. Iz tega je videti, da se cene večajo v Sloveniji hitreje kot v vsej državi. To večanje je bilo bolj opazno v prvih mesecih leta, od oktobra dalje so se pa cene precej ujele. Mesečni indeksi cen, to je v primerjavi na povprečne cene za leto 1969, so bile v lanskem letu v SFRJ in naši republikli:

Mesečni indeksi za cene na drobno v letu 1970

Mesec	SFRJ	Slovenija
Leto 1969	100	100
Januar 1970	105,3	106,2
Februar	105,6	106,4
Marec	106,9	106,7
April	108,1	108,4
Maj	110,0	111,5
Junij	110,3	112,3
Julij	112,2	112,2
Avgust	110,7	112,6
September	111,3	113,0
Oktober	114,4	114,6
November	115,9	116,2
December	116,5	116,9
Leto 1970	109,6	111,4

Ker ima Slovenija že nekaj časa vsako leto hitrejši dvig cen, je indeks na tako višjo bazo že pri enakem številu višji. Ker je pa tudi številčno večji je stvarna razlika med cenami v SFRJ in Sloveniji še višja, kot to kažejo indeksi.

Pri skupnem letnem povečanju cen za 11,4%, ki velja za našo republiko, so se povečale cene za živila za 14,7%, za industrijsko blago v trgovini za 10%, za storitve za 14,3%. To je srednje letno povečanje cen. Kako je bilo po posameznih mesecih, pokažemo z mesečnimi indeksi, ki so računani na bazo povečanja cen za leto 1969:

Indeksi cen za živila, industrijsko blago in storitve v letu 1970

Mesec	Živila	Indust. blago	Storitve
Poprečje 1969	100	100	100
Januar 1970	110,3	106,0	106,0
Februar	108,7	106,0	107,3
Marec	109,4	106,1	108,2
April	110,2	107,6	112,6
Maj	116,6	109,2	113,6
Junij	117,2	109,8	114,7
Julij	116,0	110,2	116,2
Avgust	115,4	111,0	116,6
September	115,0	111,8	117,4
Oktober	117,7	113,0	118,2
November	119,3	114,4	120,1
December	120,3	114,8	121,3

Ker za naprej ne moremo računati s kakšnim znižanjem cen, ampak z večanjem, čeprav ne bi smelo biti sprememb, moremo januar letošnjega leta navezati na december 1970. Za živila je letno poprečje povečanje 14,7%, decembra je bil indeks 120,3 ali povečanje za 20,3% in razlika približno 6 točk je podana že januarja; pri industrijskih izdelkih je razlika od poprečja 10,0% decembra že 4,8 odstotnih točk, pri

v preteklem letu

storitvah pa 7 točk, torej začnemo že leto 1971 s povečanjem nekako za 6% v primerjavi s cenami, ki veljajo za leto 1970. Tak je bil začetek tudi leta 1970 in če ne bo res stabilizacije cen, ne moremo pričakovati drugačnega poteka kot letos. Mnogo je odvisno od tega kakšen bo razvoj po sprostitvi, ko bo prenehala veljavnost sedanjih ukrepov za

zdržanje cen na ravni konec oktobra.

Pri živilih so bile zaustavljene cene samo za nekatere vrste; sploh niso bile pod kontrolo cene na trgu, to je za vrtnine in sadje. Kako je bilo s cenami nekaterih vrst živil, tako za proste cene kot za predmete, za katere so bile cene zaustavljene, pogledimo za lansko leto:

Cene živil v letu 1970 (mesečni indeksi)

Mesec	Vrsta živila	Vrtnine	Sadje	Meso	Mleko in ml. izdelki	Maščobe
Poprečje 1969	100	100	100	100	100	100
Januar 1970	110,3	120,8	99,9	100,9	104,0	123,2
Februar	108,7	124,6	99,9	111,0	104,7	102,6
Marec	109,4	140,9	102,0	111,1	105,9	102,6
April	110,2	130,5	97,9	114,2	108,7	102,6
Maj	116,6	184,8	97,0	131,3	108,9	102,6
Junij	117,2	178,0	102,6	132,1	111,2	102,6
Julij	116,0	143,4	102,9	131,4	112,0	102,7
Avgust	115,4	117,5	97,2	131,4	113,8	105,2
September	115,0	107,6	107,8	131,0	113,5	102,1
Oktober	117,7	108,3	95,9	132,4	114,1	106,2
November	119,3	126,6	101,0	132,2	115,1	106,8
December	120,3	137,0	104,8	132,3	117,2	106,7

Prvi dve skupini, vrtnine in sadje, imata proste cene in pri vrtninah je videti veliko nihanje, zato je pri tem sezonskem blagu težko napraviti karkoli glede cen. Ker pa tvorijo vrtnine precej močno postavko v prehrani našega prebivalstva, kajti prehrana v Sloveniji se od poprečne jugoslovanske prehrane razlikuje največ v tem, da porabi na leto za dobrih 100 kg manj moke, pa zato več vrtnin, sadja in sladkorja, so cene vrtnine zato zelo opazne v naših stroških za hrano. Cene sadja so bile v letu 1970 precej umerjene in so se šele decembra nekoliko bolj razlikovale od cen za leto 1969. Meso, mleko in maščobe pa spadajo med živila, za katere so cene zaustavljene. Pri mesu je bila znana podražitev maja, nato pa je cena ustaljena, kar bi verjetno bila brez administrativnih ukrepov, ko je bila podražitev že preje opravljena. Pri mleku in mlečnih izdelkih pa cena raste kljub ukrepom. Pri maščobi od oktobra ni sprememb, tu se je cena v resnici ustalila.

Prejšnji mesec je bilo v našem časopisju večotic o različnih cenah na trgu po jugoslovanskih mestih. Posebno je bila poudarjena razlika med Slovenijo in mestih v južnem delu države, v Makedoniji. Za tretji teden decembra 1970 navajamo cene za blago na trgu, ki pokažejo sicer v nekaterih predmetih večje razlike, vendar je bila izenačenost v decembru precej večja kot novembra.

Največja razlika je pri čebuli in fižolu, pri krompirju kot najvažnejšem tržnem predmetu pa je cena v vsej državi precej izenačena. Pri južnem sadju, ki je uvoženo, so razlike, ki jih ustvarjajo drugi pogoji, ne zakon ponudbe in povpraševanja. Cene za mleko, ki je večkrat predmet obravnave v trgovini, so tudi precej različne in v naši republiki je mleko še vedno cenejše kot po drugih mestih; najcenejši je Maribor, najdražje pa je mleko v Titogradu. Meso je v Sloveniji najdražje, mnogo cenejše je v Skopju. Od šestnajstih predmetov, za katere so pokazane tržne cene, je v Ljubljani v šestih primerih cena najvišja, to pa pomeni, da v decembru ni bilo več take razlike med Ljubljano in drugimi jugoslovanskimi mesti, kot je bila nekatere mesece preje.

Cene živil na trgih v glavnih republiških mestih v tretjem tednu decembra 1970

Vrsta živil	Ljubljana	Zagreb	Beograd	Skopje	Sarajevo	Titograd
Krompir	1,00	1,20	1,00	1,00	1,20	1,20
Fižol	8,00	6,00	5,00	4,50	5,00	6,00
Čebula	3,00	2,50	2,00	1,20	1,50	2,00
Zelje	2,00	1,50	1,20	1,00	1,30	2,00
Jabolka	2,50	3,00	3,00	2,00	3,00	2,00
Hruške	5,00	4,00	3,00	3,00	4,00	2,50
Orehi	32,00	25,00	24,00	32,00	24,00	32,00
Limone	5,40	4,50	5,00	4,60	5,20	6,00
Pomaranče	4,90	4,80	4,50	4,40	5,00	5,00
Banane	5,30	5,20	5,20	5,20	5,40	5,00
Sir	8,30	7,00	8,00	—	6,00	12,00
Mleko	1,75	1,95	1,80	1,60	1,80	2,10
Jajca	0,95	1,00	0,85	0,75	0,90	0,80
Govedina	16,00	—	15,60	12,00	16,00	15,50
Teletina	20,00	—	23,00	15,00	22,00	18,00
Svinina	21,00	22,00	18,80	17,50	20,50	20,00

Kako so se v enem letu cene spremenile, naj bo pokazano na primeru Ljubljane in sicer cene na trgu konec decembra 1969 in konec decembra 1970:

Cene na trgu v Ljubljani

Vrsta živil	December 1969	December 1970
Krompir	0,90	1,00
Fižol	9,60	8,00
Čebula	3,60	3,00
Zelje	2,00	2,00
Jabolka	2,40	2,50
Hruške	1,50	5,00
Orehi	37,00	32,00
Limone	6,20	5,40
Pomaranče	5,40	4,90
Banane	6,10	5,30
Sir	6,00	8,30
Mleko	1,45	1,75
Jajca	0,90	0,95
Govedina	14,00	16,00
Teletina	15,00	20,00
Svinina	19,00	21,00

V Sloveniji je precejšnja izenačenost med mesti, kar vidimo iz tega, kako visok je skupni indeks cen na drobno v mestih. V glavnem je Maribor najdražje mesto; v drugi polovici leta 1970 je bilo Novo mesto najdražje v avgustu in septembru, v ostalih mesecih pa Maribor. V tretjem tednu decembra 1970 so bile cene blaga na trgih po naših mestih:

Nadaljevanje na 4. strani

je vaše glasilo, zato sodelujte tudi vi

Pojasnilo v zvezi z obračunavanjem in izplačevanjem OD

Do 1. aprila 1970 je veljala v podjetju štartna vrednost točke, ki je bila obenem tudi varstvena vrednost 1,50 N din. Zaradi povišanja najnižjih osebnih dohodkov je delavski svet sprjel sklep, da od 1. aprila 1970 dalje osebni dohodek delavca ne more biti izplačan nižje, za redni delovni čas, kot znaša število točk posameznega delavca pomnoženo z 1,65 N din.

Glede na stalni porast cen v letu 1970 je v mesecu septembru bila izvršena korektura količinskih normativov, predvsem za pekarnarje tako, da so se osebni dohodki za čas od 1. 1. do 30. 6. 1970 povečali za 7%, od 1. 7. do 31. 10. 1970 pa za 10%. Vzporedno so bile izvršene tudi druge najnujnejše korekture.

Po sklepu kolegijskega izvršilnega organa in delavskega sveta je bila s 1. 11. 1970 povišana štartna vrednost točke na 1,80 N din in so na to štartno vrednost bili preračunani tudi vsi normativi za nagrajevanje od enote proizvoda ali storitve. Normativi v dejavnosti trgovine in gostinstva niso bili spremenjeni, ker se je zaradi porasta cen sproti ust-

varjala možnost večjega preseganja in so s korekturo normativov proizvodnega sektorja in stranskih dejavnosti, bili pogoji možnosti preseganja in doseganja nivoja osebnih dohodkov izenačeni.

Za razliko od obravnavanja štartne vrednosti točke do 31. 10. 1970 ima štartna vrednost točke 1,80 N din sedaj nekoliko drugačno funkcijo, ki se odraža predvsem v tem; — vsi količinski normativi in vrednost tarif se za celo leto izračunajo na podlagi štartne vrednosti točke 1,80 N din;

— o gospodarskem letu je varstvena vrednost točke, ki predstavlja kriterij za najnižje izplačani osebni dohodek diferencirana. V prvem polletju, to je v času od 1. 1. do 30. VI. ne morejo biti osebni dohodki posameznega delavca izplačani nižje, kot če se število točk posameznega delavca pomnoži z vrednostjo točke 1,80 N din. V drugem polletju oz. v času od 1. 7. do 31. 12. ne morejo biti osebni dohodki posameznega delavca izplačani nižje, kot če se število točk posameznega delavca pomnoži z vrednostjo točke 2,00 N din.

Diferenciacija varstvene vrednosti točke je bila uvedena predvsem zato, ker je vpliv sezone in možnost formiranja dohodka v prvem polletju manjša, v drugem polletju pa večja.

Ne glede na diferencirano varstveno vrednost točke pa enote in delavci teh enot, ki presegajo varstveno vrednost točke, dobijo to vrednost izplačano, ne glede na diferencirano varstveno vrednost v prvem in drugem polletju.

Novost je tudi, da je s prvim novembrom bila delno delimitirana zgornja meja vrednosti točke in sicer tako, da je možno preseganje vrednosti točke do 2,20 N din izplačevati brez omejitve, od vrednosti nad 2,20 N din pa se izplača le 30%. Pogoji, da je mogoče izplačevati v prvem polletju več kot 1,80 N din in v drugem polletju več kot 2,00 N din je, da je enota, ki dosega višjo vrednost točke, bila v predhodnem obračunskem obdobju aktivna in da torej ni poslovala z izgubo. Za predhodno obračunsko obdobje se vzame preteklo gospodarsko leto, ali tromesečje oz. polletje. Konkretno se bo v letu 1971 štel, da so poslovali z izgubo tiste enote, ki bodo po obračunu za leto 1970 izkazovale izgubo. Izjema od tega pravila bodo tiste enote, ki so poslovale z izgubo brez lastne krivde, oz. za katere je izguba bila že predvidena. Kolegijski izvršilni organ bo na predlog gospodarskega računskega sektorja in direktorja posamezne dejavnosti odločil, katere enote bodo tretirane kot enote s plansko izgubo.

Omejevanje izplačevanja nad 2,20 N din se bo v letu 1971 vršilo kumulativno to je, izračunano za celo leto skupaj. Kumulativni obračun je ugoden predvsem za tiste enote, ki imajo izrazito sezonske vplive, ker bi bile v slučaju, da se obračunavanje zaključuje definitivno mesečno oškodovane zaradi omejitve na 30%. To praktično pomeni, da bo za vsako enoto posebej ob vsakem obračunskem obdobju sešteta masa osebnih dohodkov in število točk za to obdobje, izračunana nova vrednost točke in izvršen obračun razlike. Ta obračun bo prišel v poštev za tiste enote, ki bodo dosegale vrednosti nad 2,20 N din.

Za leto 1970 se določila delimitiranja točke nanašajo samo na mesec november in december in se za nazaj ne morejo uporabljati.

Zaradi jasnosti pojasnjujemo, da bo delavec, ki npr. v prvem polletju doseže vrednost točke izračunano po masi ali normativu npr. 1,70 N din, dobil izplačano vrednost 1,80 N din,

Nadaljevanje na 5. strani

Cene na trgih po mestih Slovenije

Nadaljevanje s 3. strani

Vrsta živil	Ljubljana	Maribor	Celje	Koper	Novo mesto
Krompir	1,00	1,00	1,10	1,50	1,00
Fižol	8,00	7,00	8,00	8,00	6,00
Cebula	3,00	3,00	2,70	3,00	3,00
Zelje	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Jabolka	2,50	1,50	2,40	2,50	3,00
Hruške	5,00	3,00	4,00	—	5,00
Orehi	32,00	30,00	31,00	36,00	36,00
Limone	5,40	4,90	4,60	5,00	5,00
Pomaranče	4,90	4,60	4,60	5,00	5,00
Banane	5,30	5,45	5,00	5,30	5,30
Sir	8,30	6,00	6,00	5,00	8,40
Mleko	1,75	1,55	1,75	1,80	1,75
Jajca	0,95	1,00	0,80	1,00	0,95
Govedina	16,00	18,00	18,75	16,25	17,00
Teletina	20,00	20,00	22,50	26,00	28,00
Svinina	21,00	19,00	19,30	21,00	20,00

Mnogo večji dvig kakor v trgovini so imele cene v gostinstvu. V letu 1970 so se povečale za 16%, pri čemer pride največje povečanje pri hrani, kjer je s povišanjem za 25,1% precej presegle stroške za prehranbeno blago v trgovini. Prenočitve so se podražile lani za 10,1%, najmanjša pa je bila podražitev pri alkoholnih pijačah, namreč 7,1%. V decembru so ostale gostinske cene na isti višini, kakor so bile novembra.

Cene industrijskega blaga v tovarnah, ki naj se ne bi od oktobra višale, so se v decembru povečale od novembra za 0,3% in to povečanje je bilo samo v nekovinski in tobačni industriji. V celoti so se te cene po-

večale za 11,6% in so bile torej vzporedne cenam v trgovini na drobno.

Precej pomembna je višina življenjskih stroškov, ki postaja vedno bolj merilo tudi za upravičenost večanja osebnih dohodkov, za pokojnine je pa že po zakonu urejeno, da se morajo vsako leto povečati v skladu z dvigom življenjskih stroškov. V Sloveniji so se v vsem letu 1970 povečali življenjski stroški za 11,3%, v vsej državi pa je to povečanje za 10,6%. Zaokroženo je obkrajeno za 11%, kakor je tudi določena z začasnim ukrepom mera dopustnega povečanja osebnih dohodkov.

Povzetek iz uradnih podatkov.

GENERALNI DIREKTOR

Odmevi za novoletno žrebanje

Podjetje je decembra lani organiziralo nagradno žrebanje potrošnikov nove kavne mešanice »Zlate kave«. Pogoji žrebanja so bili objavljeni v časniku »Večer« in »Novi tednik«. Izžrebanih je bilo 200 potrošnikov, ki so zadostili pogojem objave. Odziv potrošnikov je bil proti pričakovanju velik, saj je podjetje prejelo 8631 kuponov.

To dokazuje, kako ljudje cenijo Merxovo kavo.

Izžrebancem je bilo pred Novim letom razposlanih 200 paketov z bogato in pestro vsebino, za kar so poleg našega podjetja poskrbela tudi podjetja, s katerimi poslovno sodelujemo, kot »Talis« Maribor, »Kolinška« Ljubljana, »Vino« Smartno ob Paki, »Adria« Zadar, »Sloboda« Osijek, IPK Osijek.

Poleg poslanih kuponov je komisija našla v pisemskih ovitkih mnogo pohval o tej novi kavni mešanici, kar ponovno dokazuje, da so potroš-

niki osvojili to našo novo mešanico kave. V ilustracijo naj navedemo, da je podjetje v poldrugem mesecu prodalo ogromno zavitek »Zlate kave«.

Naval po nakupu te »Zlate kave« je bil v urah pred žrebanjem tako velik, da je v nekaterih trgovinah v oddaljenejših območjih te kave celo zmanjkalo.

Tako je npr. neki udeleženec v nagradnem žrebanju iz Ptuja sporočil, da je našo »Zlato pavo« iskal v treh trgovinah in je ni mogel kupiti, da pa mu je poslovodja zagotovil, da jo bo nabavil.

Kljub temu pa beležimo dokajšen komercialni uspeh, poleg tega pa si štejejo v posebno zadovoljstvo, da je žreb pogodil številne državljane širom naše domovine in marsikateremu prinesel prijetno presenečenje ob novoletnem praznovanju, o čemer pričajo številne zahvale za prežete pakete.

Aleksander Paunovič

Hvaležni upokojeenci

Upokojeenci podjetja »MERX« Celje se bomo letošnjega novega leta še zlasti prijetno spominjali, kajti resnica je, da se z upokojitvijo človeku življenje precej spremeni. Del zunanjega sveta se ti oddalji, ker ne hodiš več v službo; nevarno je, da ostaneš osamljen, pozabljen.

Reš prijeten, zelo prijeten je občutek, da se te spominjajo bivši sodelavci. Dovolj je, da ti zaželijo zdravje v novem letu. Kolektiv Merxa pa ni ostal le pri tem. Za vsako slovo od leta se spomni svojih prejšnjih sodelavcev.

POJASNILO V ZVEZI Z OBRAČUNAVANJEM IN IZPLAČEVANJEM OSEBNIH DOHODKOV

Nadaljevanje s 4. strani

v drugem polletju pa ob enakem doseganju 2,00 N din. Drug primer, ko je delavec dosegel vrednost točke izračunano po masi oz. normativu, v prvem polletju 2,15 N din, bo to vrednost dobil tudi izplačano, enako kot jo bo dobil izplačano v drugem polletju. Norme so torej enake za celo leto, le najnižji osebni dohodek, ki se izplača z uporabo varstvene vrednosti točke, bo različen v prvem in drugem polletju.

Upamo, da smo s tem pojasnilom pojasnili dosedanje nejasnosti v zvezi z obračunavanjem in izplačevanjem osebnih dohodkov.

Gospodarsko računski sektor

Tak občutek, občutek srce, nas je ogrel spet 29. decembra 1970, ko nas je nadvse prisrčno sprejel in pozdravil generalni direktor tovariš Franc Petauer. Z enominutnim molkom smo se spomnili v preteklem letu sotovarišev, ki so se za vedno poslovili od nas. Generalni direktor nas je seznanil z razvojno potjo in hitrim napredkom podjetja, ki je danes eno največjih te vrste na celjskem območju. Hkrati se je slovesno in toplo poslovil od tistih članov kolektiva, ki so odšli v pokoj leta 1970.

Vsi smo dobili naročilnice za nakup novoletnih priboljškov v vrednosti 200,00 dinarjev, kakor tudi bogato večerjo, s kakršno so nam na račun Merxa skrbno in vljudno postregli prizadevni gostinci hotela »EVROPA« Celje. Za prijetno vzdušje in veselo razpoloženje našega srečanja pa je poskrbel direktor splošnega sektorja podjetja Merx — tovariš Jože Modec.

Za vse to in za prijetne ure, ki so nas po enem letu spet združile v prisrčnem razgovoru, se vsem skupaj najlepše zahvaljujemo in želimo obilo uspehov v letu, ki se je pravkar začelo, in še v prihodnosti.

Prijetno je bilo tudi presenečenje ob dejstvu, da smo upokojeenci dobili novoletno številko našega glasila. Prosimo, da bi list tudi v bodoče redno prejeli, ker nas še vedno zanima napredek podjetja in dogajanja v samem podjetju.

Miloš Jagodič

KAVA užitak

HUMOR

Lahko se pokaže, žena je že odšla

Jaz jih imam tukaj šest, Mirka... koliko pa ti?

„Končno sama!“

Občni zbor sindikata

Občni zbor konference osnovnih organizacij sindikata »Merx« Celje je bil dne 28. 12. 1970 v Celju. Udeležba na občnem zboru je bila kljub slabemu vremenu zadovoljiva.

Na občnem zboru so bili zastopani kot delegati dotedanji člani konference sindikalne organizacije, vsi novo izvoljeni člani izvršilnih odborov osnovnih organizacij sindikata in člani dotedanjega nadzornega odbora konference sindikalne organizacije. Kot gostje pa so prisostvovali občnemu zboru predstavniki samoupravnih organov podjetja, predstavniki družbenopolitičnih organizacij podjetja in vodilni ter vodstveni delavci podjetja.

Poslovno poročilo sindikata kot ostali material, katerega je obravnavala in o njem sklepal občni zbor je bil posredovan delegatom in gostom pred občnim zborom.

Poslovno poročilo o poslovanju podjetja je podal dir. gospodarsko računskega sektorja Tov. Vito Dolinšek.

Na podlagi posredovanega materiala delegatom in podanih poročil na občnem zboru je občni zbor odločil:

Organizacijo sindikata podjetja se je vskladilo s statutom zveze sindikatov Slovenije in se organiziralo osnovne sindikalne organizacije po teritorialnem načelu. Tako bomo sedaj imeli konferenco osnovnih organizacij sindikata kot najvišji organ sindikata podjetja med dvema občnima zboroma. Konferenca šteje 33 članov in so po načelu paritete zastopane vse osnovne organizacije sindikata podjetja, vsaka s tremi člani. Politično izvršilni organ konference osnovnih organizacij sindikata je predsedstvo, ki ga tvorijo vsi predsedniki osnovnih organizacij, predsednik, tajnik in blagajnik konference in nadzorni odbor konference s tremi člani.

Dosedanje sindikalne podružnice, ki smo jih imeli v podjetju 12 in so bile različno organizirane, nekatere po funkcionalnem, druge pa po teritorialnem načelu.

Sedaj bomo imeli namesto podružnic osnovne organizacije sindikata, organizirane po teritorialnem načelu. Te so naslednje:

1. osnovno organizacijo sindikata proizvodnih obratov, katera vključuje vse zaposlene člane proizvodnega sektorja in sektorja transporta in pomožnih obratov iz območja občine Celje, Slovenskih Konjic in Žalca.

2. osnovno organizacijo sindikata pri »Agroprometu«, ki vključuje vse zaposlene delavce Agroprometa, skladišča št. 1 Celje, skladišče žitaric in mlevskih izdelkov Celje in delavce, ki delajo na upravi na Bežigrajski cesti.

3. osnovno organizacijo sindikata prodaje na drobno Celje I, II, III, Vojnika, gostincev področja Celje in uprave podjetja, ki vključuje vse zaposlene v naštetih področjih prodaje na drobno in gostinstva ter uprave podjetja. Ko pa bo pričel poslovati hotel v Celju, se bo formirala samostojna organizacija sindikata gostincev področja Celje.

4. osnovno organizacijo sindikata Laško, katera vključuje vse zaposlene področja prodaje na drobno Laško.

5. osnovno organizacijo sindikata Ravne, katera vključuje vse zaposlene člane področja prodaje na drobno Slovenjgradec, področja prodaje na drobno Ravne, obratunskega centra in skladišče živil Slovenjgradec.

6. osnovno organizacijo sindikata gostincev Koroške, katera vključuje vse zaposlene gostince Koroške.

7. osnovno organizacijo sindikata Šentjur, katera vključuje vse zaposlene člane področja prodaje na drobno Šentjur.

8. osnovno organizacijo Šoštanj, katera vključuje vse zaposlene člane področja prodaje na drobno Šoštanj, skladišča Smartno ob Paki in pekarnice Velenje.

9. osnovno organizacijo sindikata Ruše, katera vključuje vse zaposlene člane področja prodaje na drobno Ruše.

10. osnovno organizacijo sindikata enot Zasavja, katera bo vključevala vse zaposlene v pekarni Zagorje, skladišča mlevskih izdelkov Trbovlje, skladišča Krško, mlina in pekarnice Sevnica ter skladišča mlevskih izdelkov in pekarnice Brežice. Omenjena osnovna organizacija sindikata še ni organizirana in se njeni člani vodijo v osnovni organizaciji sindikata proizvodnih obratov.

Opravljen reorganizacija osnovnih sindikalnih organizacij daje večje možnosti vključevanja članov v sindikalno delo, organizacijo dnevne in tedenske rekreacije, športne dejavnosti itd. Sočasno omogoča boljše medsebojno poslovno sodelovanje in razreševanje problematike, ki se pojavlja v vsakodnevnom delu.

Opravljeni reorganizaciji se prilagodi tudi finančno poslovanje sindikata. Sredstva od pobrane članarine, ki ostajajo osnovnim organizacijam se bodo od 1. 1. 1971 zmanjšala za 8,33% za kritje potreb konference osnovnih organizacij sindikata, ostanek pa se bo nakazoval na žiro račune osnovnih organizacij, da bodo z njo samostojno razpolagale. Vsi ostali izredni prejemki, ki si jih osnovne organizacije pridobijo so nedeljivi.

Prav tako so se zajemne pomoči organizirale po osnovnih organizacijah sindikata in se tako približale članstvu. Osnovne organizacije pa imajo možnost, da se v pogledu vodenja vzajemnih blagajn združujejo in da se v več osnovnih organizacij vodi ena blagajna.

Občni zbor je sprejel akcijski program za uresničitev neposrednih nalog konference osnovnih organizacij sindikata »Merx« Celje pri realizaciji političnih ciljev in nalog slovenskih sindikatov. V akcijskem programu se opredeljujejo naloge, ki jih hoče sindikat realizirati. Te se nanašajo na:

- samoupravni položaj delovnega človeka,
- osebne dohodke,
- politiko nagrajevanja in združevanja,
- socialno varnost delavcev,
- rekreacijo in oddih,
- stanovanjsko izgradnjo,
- izobraževanje, znanost in kulturo.

Sprejel je tudi sklep, da se pravilnik sindikata izpopolni in vskladi s statutom Zveze sindikatov Slovenije in pooblastil konferenco, da ga potrdi.

Občni zbor (je nadalje obravnaval še vrsto vprašanj, ki zadevajo življenje in delo članov. Izvoljena komisija za sklepe je izdelala ustrezne zaključke, ki jih mora še potrditi konferenca predno se posredujejo samoupravnim organom in strokovnim službam podjetja v realizacijo.

V naslednjih številkah našega glasila vas bomo podrobno informirali o sprejetih sklepih, akcijskem programu in pravilniku sindikata.

Golavšek Stanko

Iz pravilnika delovnih razmerjih

Kako ugotoviš število dni letnega dopusta?

Člen 77. Pravilnika o delovnih razmerjih — PDR.

Po členu 77. našega pravilnika in skladno z 68. členom Zakona o delovnih razmerjih se letni dopust določa:

1. glede na težo dela, zahtevnost dela, vpliv dela in delovne okolice na delavca in duševno napetost pri delu, to je v našem primeru po številu točk delovnega mesta;
2. glede na delovno dobo;
3. glede na neprekinjeno skupno dobo pri podjetju;

4. glede na posebne pogoje (mati samohranilka, mati z več otroki, invalidi in podobno) ter

5. glede na priznano posebno dobo.

Število dni letnega dopusta se določi po osnovah in merilih pravilnika po sledeči tabeli.

ŠTEVILO DNI LETNEGA DOPUSTA
po osnovah in merilih pravilnika o delovnih razmerjih

Po osnovah a — e	DOBI DNI DOPUSTA																					
	22	20	19	17	15	14	3	5	8	12	1	2	2	3	2	2	1	10	8	6	4	2
a) Po ocenitvi DM																						
1. Točk 1100 in nad	22																					
2. Točk 950 in nad		20																				
3. Točk 700 in nad			19																			
4. Točk 600 in nad				17																		
5. Točk 500 in nad					15																	
6. Točk 400 in nad						14																
b) Po delovni dobi																						
7. Nad 5 do 10 let							3															
8. Nad 10 do 15 let								5														
9. Nad 15 do 25 let									8													
10. Nad 25 let										12												
c) Po neprekinjeni dobi pri podjetju																						
11. Nad 10 let											1											
12. Nad 15 let												2										
d) Po posebnih pogojih																						
13. Mati z otrokom do 15 let													2									
14. Mati samohranilka z 2 ali več otroki do 15 let														3								
15. Bolehni delavci															2							
16. Invalidi II																2						
17. Invalidi III																	1					
e) Po priznani posebni dobi																						
18. Iz leta 1941																		10				
19. Iz leta 1942																			8			
20. Iz leta 1943																				6		
21. Iz leta 1944																					4	
22. Iz leta 1945																						2

23. Dobi dni dopusta skupaj =

- Primer: Delavec, katerega delovno mesto je ocenjeno 700 točk, je nad 10 let neprekinjeno pri podjetju, obkroži: 19 pod točko 3 tabele, 5 pod točko 8 in 1 ter število in seštevek dni vpiše pod točko 23 tabele. Tako lahko vsak delavec sam ugotovi, koliko dni bo imel v tem letu dopusta.
- Za izredno uspešnost pri delu dobi delavec pri našem podjetju lahko še tri dni dodatnega dopusta, če mu ta dodatni dopust odobri kolegijski izvršilni odbor po predlogu enote, kjer dela.
- Po čl. 69 Zakona o delovnih razmerjih in VII. točki 77. člena našega pravilnika pripada delavcem ki še niso stari 18 let, letni dopust po gornjih osnovah in meri-

- lih povečan za 7 delovnih dni, vendar ne več kot 30 dni.
- Pravica dolžine do letnega dopusta po gornjih osnovah in merilih se določa po pridobljenih pogojih pred začetkom koriščenja dopusta, odločilen je torej dan začetka letnega dopusta.
- Skupni letni dopust delavca po zgornjih osnovah in merilih sme trajati največ 30 delovnih dni.
- Mati (točka 13 in 14 tabele) dobi dodatni dopust po gornjih osnovah, če otrok ali otroci žive pri njej.
- Čas izrabe dopusta določi podjetje, delavec pa ima pravico izrabiti en dan svojega letnega dopusta za svoje potrebe tistega dne, ki ga sam določi.

- Delavcu mora biti najmanj 30 dni naprej sporočeno, katerega dne se začne letni dopust.
- Personalni oddelek bo izdelal za vsako enoto po v tabeli navedenih osnovah poimenski plan dopustov in ga bo poslal enotam na vpogled. Vsak vodja enote in vsak delavec naj plan pregleda in da eventualne pripombe. Plane po pregledu takoj vrnite! Na podlagi plana bodo izdana obvestila o letnem dopustu. Na obvestilih bo personalni oddelek vpisal le število dni pripadajočega dopusta. Vsak neposredno predpostavljene bo med letom 30 dni pred začetkom izrabe dopusta vpisal na svoj in delavčev izvod obvestila datum nastopa in

Nadaljevanje na 8. strani

Iz personalne službe

Meseca decembra 1970 so se zaposlili:

1. Breznik Franc, delavec v embalažni, za nedoločen čas,
2. Cimperc Elizabeta, aranžer v aranžerskem oddelku, za nedol. čas,
3. Janc Jožica, trgovska delavka v SP Gaberje, za nedol. čas,
4. Kožel Božo, analitik II v gospod. rač. sektorju, za nedol. čas,
5. Kragl Anton, šofer C kat. vskladišču Krško za nedoločen čas,
6. Resnik Andrej, mlinar-čistilec v Mlinu Celje, za nedol. čas,
7. Štancer Franc, delavec v Mlinu Celje, za nedol. čas,
8. Vedenik Anton, v. d. poslovodja v Espresso na Ljub. c., za nedol. čas,
9. Žerjav Drago, delavec v Silosu, za nedol. čas,
10. Klenovšek Ivan, delavec v Silosu, za določen čas,
11. Lapuh Franc, šofer C kat., v pekarni Brežice, za nedol. čas,
12. Sorn Stefan, sovožac II v poslovalnici 3, za nedol. čas,
13. Kink Kristina, kalkulant-likvidator, v komerciali, za nedoločen čas,
14. Coklc Ivanka, pom. pekavska delavka v pekarni Gaberje, za nedoločen čas,
15. Potočnik Mihael, delavec v Mlinu Celje, za nedol. čas.

V istem času so odšli:

1. Esih Janko, delavec, prenehanje po pogodbi,
2. Golub Josip, delavec, s privolitvijo,
3. Duga Marjana, delavka, po pogodbi,
4. Juvančič Anica, trgovska delavka, po pogodbi,
5. Tacer Marija, trgovska delavka, po pogodbi,
6. Prisiček Marjan, aranžer, po pogodbi,

IZ PRAVILNIKA O DELOVNIH RAZMERNIH

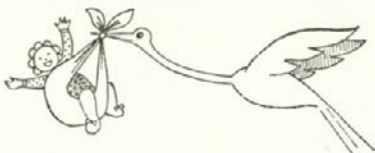
Nadaljevanje s 7. strani vsakokratni čas koriščenja dopusta.

Za direktorje sektorjev izpolni začetek vsakokratnega koriščenja dopusta in s tem odobri koriščenje dopusta generalni direktor za šefe direktorji sektorjev, za vodje (obratovodje, poslovodje, vodje skladišča itd.) šefi, vsem drugim delavcem izpolnijo na obvestilu začetek vsakokratnega dopusta in s tem odobrijo koriščenje vodje.

Jože Modec, dipl. oec.

7. Hajsek Majda, trgovska delavka, po pogodbi,
8. Pušnik Jože, komisionar, privolitev,
9. Buh Marjetka, ekonomski tehnik, privolitev,
10. Vrečko Anton, delavec, privolitev,
11. Jamnikar Vinko, delavec, privolitev,
12. Vodenik Ana — Marija, trgovska delavka, privolitev,
13. Martinkovič Vlado, šofer, privolitev,
14. Kramar Dragica, trgovska delavka, po pogodbi,
15. Pohar Zvonimir, delavec, samovoljno,
16. Kern Janez, etažni skladiščnik, upokojen,
17. Žibret Ana, delavka, invalidska upokojitev,
18. Miškovski Tofil, električar, v JLA,
19. Drešček Edvard, obratovodja pekarne Štore, invalidsko upokojen,
20. Gaberšek Ljudmila, trgovska delavka, upokojena,
21. Logar Katica, vodja pralnice v Ravnah, upokojena,
22. Kovačič Alojz, predpečnik, invalidsko upokojen,

ROJSTVA:

Valant Milanu, Kovačič Alojzu in Leopoldini sta se rodili hčerkni, Gajšek Antonu pa sinek.

Čestitamo!

OPOZORILO!

Ponovno opozanjamo člane kolektiva, da takoj javijo pristojnemu rganu in naši personalni službi vsako spremembo stalnega ali začasnega prebivališča. S pravilnikom o opravljanju zadev službe javne varnosti (Ur. list SFRJ, šte. 34-417/70) je določeno, da opravlja služba javne varnosti kontrolo nad prijaviteljem stalnega in začasnega prebivališča občanov. Če se pri kontroli nad izvajanjem predpisov o evidenci stalnega in začasnega prebivališča ugotovi kršitev teh predpisov, se proti storilcu prekrška predlaga uvedba postopka za prekršek.

Slavica Perme

POROKE:

Zakonsko zvezo so sklenili:

Dretnik Slavka, poročena GOŠAR, Rehar Terezija poročena VRANC, Hrastovec Ivanka in ZVEPLAN Martin, oba uslužbenca Merxa, Mešel Branko, Dočevlar Ilonka, poročen PAVLOVIC, Reberšek Marta, poročena ŠOSTER in Žurko Alenka, poročena LESJAK.

Kolektiv želi vsem novoporočencem mnogo sreče in osebnega zadovoljstva!

MERX VESTNIK

Urejuje uredniški odbor: Franjo Šarlah, Slavica Perme, Cveto Kolenc, Edo Steblovnik, Stanko Golavšek. — Odgovorni urednik Ladislav Čmer, dipl. jur. — Izhaja mesečno.

Tisk: Papirkonfekcija, obrat Valvasorjeva tiskarna, Krško

Naklada 2.000 izvodov.